

DEMENCIA GONDOZÓ

Képzési Program – A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés

1. A KÉPZÉS ALAPADATAI ÉS BESOROLÁSA

1.1.	Megnevezése	Demencia gondozó
1.2.	Programkövetelmény azonosító száma	09214001
1.3.	Ágazat megnevezése	Szociális ágazat
1.4.	Besorolása KEOR kód alapján	0921 Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása

2. MEGSZEREZHETŐ SZAKKÉPESÍTÉS SZINTJEI

1.5.	Megnevezése	Demencia gondozó
1.6.	Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szint	4
1.7.	Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szint	4
1.8.	Digitális Kompetencia Keretrendszer szint	3

3. MUNKATERÜLET, TEVÉKENYSÉG ÉS MUNKAKÖR LEÍRÁSA

A demencia gondozó egy interprofesszionális (különböző szakmák képviselőinek együttműködése egy cél elérése érdekében) csapat tagja. A demenciával élő személyek komplex ellátása során együttműködik más szakmák képviselőivel. Felismeri a demencia betegség korai tüneteit, a behavioural and psychological symptoms of demencia, azaz a demencia magatartási és pszichológiai tüneteit (a továbbiakban BPSD tüneteket) és a megváltozott viselkedést. Segítséget nyújt a kognitív zavarok enyhítésében.

A gondozás során alkalmazza a hatékony kommunikáció eszközeit, mint pl.: segítség, megértés, képességek erősítése, felnőttként kezelés, bátorítás, tiszteletadás. Felismeri a mindennapi tevékenység zavarait. Partneri együttműködést alakít ki a gondozott családjával. Kompetencia határokon belül hatékonyan beavatkozik a prehospitális veszélyhelyzetek során. Felismeri az abúzus jeleit és javaslatot tesz azok megelőzésére. Megérti és támogatja a demenciával élő személy spirituális igényét.

Segítő tevékenysége során alkalmazza a személyközpontú gondozás módszereit. Csoportfoglalkozásokat szervez és bonyolít, a megismert gyakorlatok alkalmazásával. Javaslatokat tesz a demenciával élő személy otthoni és intézményi környezetének biztonságossá tételére. Betartja az elsajátított etikai normákat.

4. A KÉPZÉS CÉLJA ÉS CÉLCSOPORTJA

A képzés célja: A képzés célja, hogy a demencia gondozó szakképesítés megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket, készségeket és kompetenciákat birtokolja a résztvevő.

A képzés célcsoportja: Minden olyan személy, aki a belépési feltételeknek megfelel és a képzési programmal elérhető ismeretek, készségek és kompetenciák megszerzését tűzte ki célul.

Résztvételi és belépési feltételek:

- Alapfokú iskolai végzettség.
- Szociális és egészségügyi területen szerzett alapképesítés.
- Idősellátással foglalkozó személyes gondoskodást nyújtó alap- vagy szakosított intézményben gondozó, ápoló, vezető gondozó, vezető ápoló, terápiás munkatárs munkakörben eltöltött összefüggő 1 év szakmai gyakorlat.

5. A KÉPZÉS SORÁN MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

- Megfogalmazza a demenciával élő személy támogatásának, a társszakmákkal, interprofesszionális munkacsoportban (IP) megvalósuló együttműködésének lehetséges módjait, módszereit.
- A team-en belül ellátja a demenciával élő személy közvetlen gondozásával összefüggő feladatokat, részt vesz a kísérésben, foglalkoztatásban és a családtagok támogatásában.
- Megérti a betegség kialakulásának folyamatát. A rendelkezésére álló információk alapján egyéni gondozási tervet készít.
- Felismeri a betegség korai tüneteit. Alkalmazza az egyéni bánásmód és személyközpontú ellátás módjait.
- Segítséget nyújt a demenciával élő személy részére a kognitív zavarok enyhítése szükséglet megjelenése esetén. Osztályozza a fellépő tünetegyütteseket a demencia stádiumának azonosítására.
- Felismeri a BPSD tüneteket és a megfelelő viselkedés alkalmazásával képes úgy reagálni, hogy azok egyensúlyban tarthatók legyenek.
- Munkája során alkalmazza a hatékony, speciális kommunikáció eszközeit, mintáit a gondozó-beteg és gondozó-hozzátartozó kapcsolatokban. Kapcsolatba hozza a beteg egyéb testi állapotainak jellemzőit a BPSD tünetekkel.
- Felismeri a saját és a hozzátartozók egészségét veszélyeztető stressz faktorokat.
- Felismeri a mindennapi tevékenységben megjelenő zavarokat, és ehhez igazítja a gondozási, ápolási ellátás folyamatát.
- Az orvosi diagnózis megállapítása után mellérendeli az ápolási diagnózisokat és azokat a gyakorlatban alkalmazza.
- Együttműködő kapcsolatot alakít ki és tart fenn a gondozott családjával, segítséget nyújt a rendelkezésre álló szolgáltatások igénybevételéhez.
- Szükség esetén folyamatosan és hatékonyan beavatkozik a prehospitális tünetek, veszélyhelyzetek megjelenésekor.
- Felismeri az öregedéssel járó társadalmi és szociális kihívásokat, valamint az abúzusra utaló jeleket.
- Felelősségteljes, korrekt, agresszivitást kerülő, szakmaiságot előtérbe helyező, a kulturális másságot elfogadó módon kommunikál.
- Munkája során alkalmazza a személyközpontú gondozás összetevőit (támogató és gyengítő hozzáállás), az „én-támogató” alapelveket és a „Legjobb Barát Modell” gondozási módszert.
- Gondoskodik a demenciával élő személy foglalkozásokon való részvételéről, megszervezi és lebonyolítja a csoportfoglalkozásokat.
- Konstruktív javaslataival hozzájárul a fizikai környezet biztonságosabbá tételéhez, valamint tájékoztatást ad a jogvédelemmel kapcsolatban.
- Pszichésen támogatja a demenciával élő személyt az élet elengedése és az élet elvesztés folyamatában.
- Megfogalmazza és elemzi az értékdilemmákat, reflektíven igyekszik megítélni a gondozott lelki egyensúlyát, kritikus helyzetekben segítséget kér.
- A gondozási tevékenységet segítő változást kezdeményez a demenciával élő személy és hozzátartozóik érdekei közvetítésével.
- Alapvető digitális kompetenciái alapján táblázatokat használ, szövegeket szerkeszt, levelez, kezeli az ápolási dokumentációs digitális programot, és az online térben tájékozódva rendszeresen képi magát.
- Szakmai dokumentációkat (jogszabályok, szabályzatok, munkaköri leírás, protokollok) értelmez és használ.

6. TÁRSADALMI-GAZDASÁGI HASZNOSÍTHATÓSÁG (MUNKAERŐ-PIACI RELEVANCIA)

Korunknak új kihívással, a társadalom előregedésével kell szembesülnie. A folyamat magában hordozza az időskorban gyakrabban előforduló megbetegedéseket, köztük a demencia emelkedő számát. A WHO adatai szerint ma Magyarországon 250 000 fő a betegséggel érintett személy él. A demenciával élők önálló képessége fokozatosan és súlyosan hanyatlik, ami egy fokozott és szakszerű gondozást igényel. Jelentős létszámban veszik igénybe a szociális ellátó rendszer intézményeit.

Az 1/2000 (I.07.) SzCsM rendelet 6. § (5a) bekezdés d) pontja előírja, hogy az intézményvezető demens személyeket gondozó bentlakást nyújtó intézmények esetén a gondozó, ápoló és terápiás munkakörök vonatkozásában munkakörönként legalább 1-1 fő, demencia gondozó szakirányú képesítéssel rendelkező foglalkoztatott jelenlétét köteles

minden műszakban biztosítani. A társadalmi szükséglet és a jogszabályi előírás okán jelentősen megnövekedett a képzés iránti érdeklődés, ennek következtében releváns a képzés biztosítása.

7. TANANYAGEGYSÉGEK / PROGRAMKÖVETELMÉNY-MODULOK

A képzés programkövetelmény-moduljának megnevezése	Óraszám	Elmélet	Gyakorlat	Kontakt
Demenciával élő személyek ápolása, gondozása	224	96	128	224
Demenciával élő személyek támogatása	120	48	72	120
Személyközpontú gondozás és kísérés	200	96	104	200
A demencia gondozás adminisztrációs feladatai	56	16	40	56
ÖSSZESEN	600	256	344	600

8. A KÉPZÉS ELVÉGZÉSÉRŐL SZÓLÓ IGAZOLÁS FELTÉTELEI

Kiállítható igazolás megnevezése: TANÚSÍTVÁNY (2013. évi LXXVII. törvény 13/B. §; 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 22. § (1))

A kiadás feltételei:

- Minden tananyagegység/modul sikeres, legalább 60%-os eredményű elvégzése.
- A képzésben résztvevő hiányzása modulonként nem haladhatja meg a minimális óraszám (konzultáció/kontakt óra) 20%-át.

Tisztelettel:

Zalaegerszeg, 2026. augusztus 8.

.....
Zimborás Béla
igazgató